

BULGARA ESPERANTISTO

Organo de la Bulgara Esperantista Asocio * Organъ на Българския Есперантски Съюзъ

Redaktoro: Zah. Zahariev

Adreso: Poŝkesto № 233, Sofio

Aperas monate — Jara abonpago: Bulgario 30 lv., por aliaj landoj 1'50 sv. fr. aŭ egalvaloro. — Aparta numero kostas 3 lv.

Prof. D-ro IVAN D. ŜIŜMANOV

На 23 т. м. въ гр. Осло (Норвегия) почина почетниятъ председателъ на Българския Есперантски Съюзъ

Проф. Д-ръ ИВ. Д. ШИШМАНОВЪ

Възприемчивъ къмъ всички културни прояви на човѣчеството, той бѣ единъ отъ първитѣ високопросвѣтени водители на интелектуална България, които оцениха достойно международния езикъ Есперанто и голѣмото значение, което тоя помагаленъ езикъ може да има за малкитѣ народи, като нашия. Рано той даде безрезервно своята подкрепа на есперантското дѣло въ България и до края на живота си остана убеденъ последователъ на есперантизма.

Българскитѣ есперантисти високо ценятъ заслугитѣ на своя почетенъ председателъ и съ болка чувствуватъ голѣмата празнина, която оставя следъ себе си тоя мощенъ умъ въ общия културенъ животъ за нацията и, въ частности, въ есперантското движение на малка България.

Миръ на праха му и вѣчна му память!

София, 25 юний 1928 год.

La 23 m. k. en Oslo (Norvegujo) mortis la honora prezidanto de la Bulgara Esperantista Asocio

Prof. D-ro IVAN D. ŜIŜMANOV

Akceptema pri ĉiuj kulturaj elmontroj de la homaro, li estis unu el la unuaj altkleraj gvidantoj de la intelekta Bulgarujo, kiuj pri-taksis laŭmerite la internacian lingvon Esperanto kaj la grandan signifon, kiun povus havi tiu ĉi helplingvo por malgrandaj popoloj kiel la nia. Frue li donis senrezerve sian subtenon al la Esperanto-afero en Bulgarujo kaj ĝis la fino de sia vivo li restis konvinkita adepto de la Esperantismo.

La bulgaraj esperantistoj alte ŝatas la meritojn de sia honora prezidanto kaj dolore sentas la grandan malplenecon, kiun lasas post si tiu ĉi forta intelekto en la ĝenerala kultura vivo de la nacio kaj, speciale, en la Esperanto-movado de la malgranda Bulgarujo.

Pacon al lia cindro kaj eternan memoron pri li!

Sofia, 25 de Junio 1928

БЪЛГАРСКИЯ ЕСПЕРАНТСКИ СЪЮЗЪ

BULGARA ESPERANTISTA ASOCIO

LITERATURA PARTO

VIA DOLOROSA

Mi serĉas la Miraklan Landon,
Insulon Blankan de la revoj —
kaj tial kun espero granda
de l' ŝipo mi la velojn levis.

Ho malbenita nigra horo!
ho plenpokalo da amaro!
Ho — jen velkigis ĉiujn florojn
la salaj akvoj de la maro.

Sur tiu masto — kruco ligna —
l'animon najlis malfeliĉo,
Kaj ĉiuj ventoj metis signon
sur mian fronton sulkoriĉan.

La monstroj maraj kun ekkrioj
primokas kvazaŭ miajn veojn,
kaj el okula bril ilia
al mi rikanas la perejo.

Kaj mi — maristo senespera,
sen gut da kredo je la fato —
aliras ĉiun novan teron —
kaj — ĝi ne estas la serĉata!

Ho tiu vojo de l' destino!
Ho sen eklum la nokto granda!
Ho sankta horo — kiam fine
mi vidos la Miraklan Landon!...

Vilaĝo Abderrazzak

Dimitr Zlatarski

NUR PER LA OKULOJ

Mi nur per la okuloj
vin alparoli povas,
ĉar por vin alproksimi
okazon mi ne trovas.

Vi ĝin komprenas — tiun
mondlingvon de l' amantoj,
komunan tiun lingvon
de l' amo-aspirantoj.

Ha, kiel ajn ni bone
parolu per la buŝo,
l' okuloj ja parolas
kun pli da korotuŝo.

Jan van Schoor

PREĜO ĈE LA PIEDOJ DEL KNABINOJ

De vi delikataj diinoj kaj muzoj.
Malbelaj sed riĉaj kaj belaj malriĉaj,
De vi granda fonto de amo kaj ruzo
Por viroj mi petas feliĉon.
Al vi kiuj bonaj vin ĉiam prezentas,
Sed ĉiam virkorojn treege turmentas.
Al vi kiuj amas, al vi kiuj vantas
Nun ventre mi rampas.

Al vi viroj venas kun sentoj pasiaj
Kaj pretaj genuen jam fali,
Sed ĉiuj pro amo jam estas ebriaj
Kaj mutas, rigardas bubale.
Ĉe vi, kiuj rabis jam nian racion,
Al petoj elkoraj respondas nenion,
Ĉe viaj piedoj mi sidas genue
Kaj kantas mi plue.

Viraron Di' kreis perfektan kaj belan,
Sed ĝi sin dividas batale,
Por vi la amikoj duelas kruele,
Frat fraton insultas skandale.
Forigi ĉi tion vi havas rimedon,
Plenumu vi mian admonon sen tede
Donacu vi amon, ne estu kruelaj,
Fraŭlinoj tre belaj.

Mi ĵuras vin ami, sed ankaŭ vin venki
Por helpi al mia frataro.
Fraŭlinoj, ne lasu junecon finvelki,
Forigu de l' amo la ba ojn.
Per kisoj vi puru la viran petolon
Kaj estu bonkoraj, ne lasu nin solaj
Kaj kontraŭ niaj atakoj kuraĝaj
Ne estu sovaĝaj

Fraŭlinoj belegaj vi plu vin ne ĝenu
Kaj estu vi teraj anĝeloj.
Potenca dieto Amuro vin benos,
La teron igante ĉielo.
Donante al viroj vi dolĉan feliĉon,
Forigu por ĉiam vi homsuperstiĉojn,
Donacu vi kisojn kaj estu benataj,
Virinoj amataj.

St. Daniskov

Panĉo Mihajlov

Filmo

Vespero.

Pavimita strato, elektraj lampoj, aŭtoj, laĉaj ĉevaloj, tramoj kaj homoj, torentoj densaj kaj nedifinitaj kiel la steloj.

Unu sinjoro kun leda valizo, gantoj kaj belega bastono moviĝas laŭ la trotuaro. Li rapidas ien kaj rigardas rekte antaŭ si.

Alia — malalta, ŝteliĝema, kun kaskedo kaj kun manoj en la poŝoj — sekvas, insidas ĉuin paŝon.

Kaj jen: ĉe l' angulo li eltiras revolveron, parabelum — nigran, pli grandan ol lia manplato, ekcelas.

— Pu-uĥ! aŭdiĝas nur kaj la animo kune kun la blanka fumeto forflugas: ĉielen.

Nigra strieto el freŝa sango ekruĝas sur la trotuaro: ekfluis malsupren laŭ la pluva defluilo kaj rekte en la kanalon.

Neniŭ aperas helpi.

Ĉar ĉiuj figurantoj dormas.

Ankaŭ la senprudenta straba reĝisoro de la vivo — dormas.

Tiam?...

Sur la ekrano montriĝas nur la mallonga kaj glacia:

„Morgaŭ la finon!“

Artisto

Al Vlad. Trandafilov

Li estis juna, svelta kaj bela, tial li kreis konstante, senriproze la belecon sur la sceno.

En la vizaĝo de Werther, Faust, Hamlet, Michel Angelo kaj Dante.

Sed... stariĝis sur lia vojo virino, bela kaj radiantanta kiel suno, kun la pura rigardo de kolombo kaj deziroj de infano.

Ŝi alproksimiĝis, premiĝis sur lia brusto, fleksis pasie la fingrojn de la manoj kaj diris:

— Vi estas la senco de mia vivo. Mi amas vin... prenu min. Ĉu ne sufiĉas tio, kion vi donis al la homoj? Donacu la reston al mi.

— Ne, respondis li trankvile, repuŝante sin facile — mi amas alian!

— Alian? Pli belan ol mi?

— Jes. Mi, milfoje pli belan. Ŝiaj vizaĝo kaj manoj estas pli blankaj ol la viaj, ŝiaj lipoj pli freŝaj kaj ruĝaj ol la viaj, ŝia hararo mola kaj ondanta — kun ĉiuj koloroj de la ĉielarko. En oriento ŝi naskiĝis, ĉirkaŭiris la tutan mondon, amas la tutan homaron, kaj neniam, neniam mortos ŝi!

— Mi komprenas! — respondis la virino, mallevis la kapon kaj deiris de la vojo, por ke li pasu.

Trad. Iv. Dobrev.

Opinioj pri „Bulgara Esperantisto“.

Dimitr Zlatarski, Aptarazak, a. Provadia.

Plaĉis al mi el la IX jarkolekto:

Artikoloj: en № 1, 2 — „Esp-to vь naukata“, en № 2 — „Поезията на Заменхоф“, en № 4 — „Късно“, en № 6 — „Това не е журнализъм“, en № 7 „Futbalo? — ne...“

Poezio: en № 2 — „Sopiro“, en № 2 — „Renkontiĝo“, en № 5 — „Familia ĝojo“, en № 7 — „Al la suno“.

Mi kaj multaj el tiuj sam-noj, kiujn mi konas, preferas legi en B. E. poeziajn paĝojn, poste sciencajn, kaj plej poste... organizaĵajn. Estas honte tion konfesi, sed tiel estas.

Laŭ mi la nuna B. E. posedas, entenas en si ian pli fremdan oficialecon, ian pli severan mienon, eble dank'al sia formato, eble nur dank'al tio, ke malmulte da poezio varmigas ĝiajn paĝojn. Iel pli kara estis la malnova B. E. La nuna, laŭ mi, devas, post la forpaso de la tagaj maltrankviloj koncerne al la financaj embarasoj, estiĝi ree kune kaj samtempe — literatura, scienca kaj propaganda revuo.

Mi proponas la sekvantan dividon de la fakoj en B. E.:

1-a paĝo — Ĉefartikolo (propaganda, konstanta ian fakton en nia movado, instiganta, k. a.).

2-a paĝo — Poezio (originala kaj traduka, pli bone en 3 kolonoj vertikalaj).

3 — 4-a paĝo — Rakonto (trad. el bulgaraj beletristoj aŭ originala).

5-a paĝo — Scienco (Lingvistiko, Etnografio, Geografio, Historio, Arkeologio, Paleologio, Filozofio, Astronomio, Medicino...)

Sciigoj, novaĵoj, eltrovaĵoj, el la tuta mondo.

6-a paĝo — Esp-ta lingvo (gramatiko, sintakso — paĝo por lerni kaj perfektigi).

7-a paĝo — Esp-ta movado en Eŭropo — „Bibliografio.“ „Bulgario.“

8-a paĝo — Sciigoj de la redakcio, „Asocio, —

„Informoj, — Anoncoj.“

D-ro St. Kadiev — Haskovo.

El ĉiuj skribaĵoj de Bulg. Esperantisto plej multe plaĉis al mi la originalaj verkoj de samideano Zahariev.

Mi pensas, ke la movado profitos pli multe presante interesajn literaturaĵojn. Bonaj estas por komencantoj ankaŭ la paralelaj tradukoj.

B. E. estos interesa gazeto per la literaturaĵoj kaj artikoloj por pliperfektigado en la lingvo sed ne per la plendemaj artikoloj ĉirkaŭ la asocio.

B. Jotov, instruisto — Orhanie.

... Mi pensas, ke por la novaj esperantistoj estos pli bone, se ĉiuj artikoloj en B. E. estos presataj en ambaŭ lingvoj — esperanto kaj bulgara

Recenzoj

Aristo Botjov — Versaĵoj, tradukis Ivan Dobrev, antaŭparolo de Zah. Zahariev; kun portreto de l'aŭtoro, pentrita de Deĉko Uzunov, luksa eldono de Centra librejo Esperanto, Sofia; poŝformato, paĝoj 48, prezo 20 bulg. levoj.

La esperantista legantaro kun granda ĝojo akceptos la genian bulgaran poeton kaj revoluciulon — Botjov — en esperanta traduko. La versaĵoj de Botjov ne bezonas reklamon. Ili ĝuas ĝeneralan ŝaton kaj adoron, ili estas popularaj kiel „Patro nia“.

Speciale mi volas laŭdi la tradukiston Ivan Dobrev. Li donis tradukon, kiu preskaŭ egalas la originalon. La tradukado de Botjov estas malfacila, estas heroa laboro. Dobrev plenumis ĝin brilante.

Same specialan laŭdon kaj kuraĝigon meritas la konata librejo „Esperanto“ de Fratoj Gaŝevski, kiu entreprenis sufiĉe gravan laboron — pliriĉigi la esperantan literaturon per luksaj eldonoj de modelaj verkoj. Laŭdon kaj grandan dankon!

La granda lego, de Petr Dânov, el la bulgara originalo tradukis Dian, kun artikoloj „Novan vojon ni ekmarŝu!“ de D-ro K. N. Paskalev kaj „Estonta Bulgarujo“ de Sinelles Sinner, Burgas 1928, paĝoj 22, prezo 4 bulg. levoj aŭ 0.40 sv. frankoj. Adreso: At. Nikolov, str. „Car Ŝiŝman“ 19 — Burgas, Bulgarujo.

Tio estas la dua numero de la biblioteko „Nova Kulturo“, kiu celas konatigi al la esperantista publiko la principojn de l'nova spirita movado „Societo de l'Blankaj Fratoj“, kies fondinto estas la aŭtoro de la supre citita verko. La samideanoj havos bonan legaĵon kontraŭ tre, tre malkara abonpago — 40 bulg. levoj por serio de 10 numeroj.

Esperanto, 500 komercaj frazoj, de Robert Kreuz, L. K., eldono de Wilhelm Violet, Stuttgart; poŝformato, paĝoj 32, prezo 1 sv. franko.

De tago al tago Esperanto enŝovigas pli profunde en la komercan vivon kaj donas grandajn servojn al ĝiaj uzantoj. Multenombraj estas la firmoj,

kiuj komercas kaj korespondas per Esperanto. Libroj, similaj al la menciita, venas por plifirmigi la praktikan bazon de nia lingvo. Ni varme rekomendas la libron de nia konata samideano Kreuz al la komercistoj esperantistoj.

El spertoj pri interna funkciado de la Floraj Ludoj, de Delfi Dalmau, eldonita de Dalmau Liceo, poŝformato, paĝoj 21, prezo 0.50 sv. frankoj. Adreso: Barcelona, Hispanujo, strato València, 245.

La aŭtoro estis sekretario de la Floraj Ludoj dum 1927. En malgranda broŝuro li donas klarigojn pri la interna funkciado de tiu ŝatata esperanta institucio, kiuj klarigoj estas necesaj al la partoprenantoj en la literaturaj konkursoj. Samtempe la broŝuro utilas multe al la propagando kaj popularigo de la ideoj pri tiu grava fenomeno en la esperantista vivo — la Floraj Ludoj, kiuj efektive ludas gravan rolon en la pliriĝigo de nia originala kaj traduka literaturo.

D-ro Harry Forta

Организация на есперантската пропаганда

Неоспоримъ фактъ за всички е, че Есперанто все по-широко и по-широко прониква въ всички обществени слоеве на страната ни, че есперантската идея завоюва все нови и нови позиции. Кждето преди не се е и помислило, че може да съществува есперантисгъ, днесъ това е действителностъ. И все пакъ ние сме свидетели на отчаяния зовъ на БЕС за подкрепа, защото малко сж организирани есперантисти и, поради това, малко сж единственитъ най-важни приходи — членски вноски — на Съюза, още повече, че последния има да се справя и съ неуредицитъ и задълженията завещани му отъ миналото. Но колкото и непосилни и искренни да бждатъ въ тая областъ старанията на ония, които сж застанали на чело на движението, тѣ винаги оставатъ безрезултатни, защото самитъ есперантисти по единъ или другъ начинъ отказватъ да се организиратъ. И никакъ не е чудно, че варненското д-во „Albatro“ има смѣлостта открито и категорично да заяви своя отказъ да се присъедини. А то не е само! Почти въ всѣки градъ на България има еспер. д-ва, а много малко сж присъединени къмъ Съюза. Пъкъ дори има и такива есперантисти, които не желаятъ да влѣзатъ като организирани членове на мѣстното д-во, макаръ да сж доста преданни и активни хора. Това е най-жалкия фактъ, който измъчва Ц. К.

При това положение, струва ми се, че дългъ се налага на всѣки съзнателенъ есперантистъ да потърси истинскитъ причини за това и нека не бжде слѣпъ да ги види и безсиленъ да ги премахне, защото тѣ не сж незаинтересованостъ или апатия, както искатъ да си ги обяснятъ нѣкои, не сж нито въ общата стопанска криза, която бушува въ страната ни, защото всѣки може да даде по нѣколко лева месечно за своя скжпъ Есперанто, не сж сжщо нито въ липсата на хуманостъ или на пожертвувателностъ, защото фонда „Savo“ спаси Съюза отъ позоренъ фалитъ, а въ тоя фондъ сж паритъ доброволно пожертвувани. Не. Другаде сж истинскитъ причини за неорганизираността на есперантиститъ въ Б. Е. С.

А тия причини сж въ различното отношение на всѣки къмъ Есперанто и, поради това, въ различнитъ услуги, които всѣки очаква отъ него. А Съюза при това свое положение не може да задоволи всички.

Действително Б. Е. С. е чисто неутрална организация и неговата целъ е изключително пропагандата на Есперанто въ България. Но начина и средствата на тая пропаганда споредъ единъ Ц. К. сж едни, а споредъ другъ — други, и съгласно своитъ разбирания, всѣки действува тѣй или иначе. И такава една дейностъ, като следствие, поражда сепаратично движение, на което ний не можемъ и не бива да гледаме тѣй леко, защото то не става заради удовлетствието на нѣкого си, а защото има своитъ дълбоки принципални различия.

И когато Ц. К. напрѣга свѣрхчовѣшки усилия и крещи за подкрепа, малко сж ония, които се отзоваватъ. И човѣкъ остава съ впечатлението, че Есперанто умира. А фактически това далечъ не е така.

Кжде е изхода?

Какъ може да се обединягъ максимумъ есперантисти подъ знамето на една единна организация, като по такъвъ начинъ последната бжде силна да развие всестранна дейностъ и да спомогне за широка пропаганда?

Тоя въпросъ за мене има едно единствено разрешение, та ако ще и да се нарече компромисно, защото наистина, трѣбва да се направи компромисъ, когато се касае за обединението на много личности, имащи различно отношение спрѣмо единъ обектъ, какъвто въ случая е Есперанто; тогава именно не бива да се изпусна изъ предвидъ желанието и стремежа на всѣки поотдѣлно.

Ще се постарая да отговоря на тоя въпросъ.

Основата на всѣка обществена организация сж средствата, нейната финансова мощъ. Колкото повече материални средства притежава тая организация, колкото повече пари има тя, толкова повече тя ще преуспѣе. За жалостъ Б. Е. С. нѣма подобни средства и затова мжчно е неговото преуспеване. При такъвъ случай обаче тѣ трѣбва да се намѣрятъ.

Днесъ всички надежди сж отправени къмъ Есперантската Кооперация, но тя, при все това, стои безпомощно, рахитична, защото е слаба, защото нѣма капиталъ. А не би ли било удобно, ако-тя се засили, като се направи коренна реформа въ самата организация на Съюза? А такава една реформа може да доведе до щастливъ край. И тя трѣбва да се състои въ:

Прехвърляне цѣлия активъ и пасивъ на Б. Е. С. къмъ Есперантската кооперация, като по такъвъ начинъ се засили нейната дейностъ, защото се увеличава капитала ѝ.

Членоветъ на Съюза или по-скоро на Кооперацията, ще бждатъ индивидуални и групови. Индивидуални сж ония членове, които участвуватъ съ свой личенъ дѣловъ капиталъ, а групови — ония които участвуватъ съ капиталъ отъ съответното дружество. Груповитъ членове трѣбва да притежаватъ минимумъ напр. 5 дѣла.

Членски вноски къмъ Съюза нѣма да има. Присъединили се считатъ оня есперантистъ или онова есперантско д-во, които участвуватъ въ есперантската кооперация съ свой дѣловъ капиталъ.

Индивидуалния членъ на БЕС — репективно на Есп. Кооперация — ако желае да участвува въ живота на мѣстното еспер. д-во, може да се организира въ него съ всички права и задължения на обикновенитъ колективни (групови) членове.

Дѣловия капиталъ отдѣлнитъ д-ва ще набавятъ, като всѣки членъ на това д-во плаща напр. по 2 лв. месечно вмѣсто членски вносъ на кооперацията. (Сжщото плаща и индивидуалния членъ, вече такъвъ на кооперацията, когато той е организиранъ въ мѣстното д-во.

Годишнитъ събрания на кооперацията ще могатъ да ставатъ презъ време на конгреситъ, като за делегатитъ ще се допускатъ само индивидуалнитъ членове — за себе си, а за групитъ по единъ за 5 дѣла отъ кооперативния капиталъ.

Групитъ запазватъ своята неутралностъ, както до сега.

Управителното дѣло на кооперацията ще бжде сжщевременно и такова на Съюза.

Кооперацията ще издава книги и други помагала, ще води търговска дейностъ — изобщо ще има всестранна областъ за пропаганда.

В. Е. сто ще бжде задължителенъ за всѣки кооперативенъ членъ.

По такъвъ начинъ ясно е, че финансова дейностъ се средоточава въ кооперацията, която като стопански факторъ ще може да играе по-значителна роль въ есперантската пропаганда, а Съюза остава само рго фогта или пъкъ той е тѣй да се каже, административния факторъ на тая пропаганда. Съюза ще ржководи, кооперацията ще дава паритъ.

Преимуществово на една такава реформа се състои въ това, че паритъ, като се внасятъ отъ групитъ или отдѣлнитъ есперантисти като дѣловъ капиталъ не сж безвъзвратно изгубени, както е съ членскитъ вноски, напротивъ тѣ могатъ да се поискатъ обратно, съгласно законитъ на кооперацията (разбира се колективния дѣловъ капиталъ остава на самото д-во). Освенъ това лични амбиции сж изключени защото кооперацията ще меже — при широка дейностъ да задоволи всички.

Ще се намалятъ разноскитъ, защото тѣ ще бждатъ едни и сжщи за двата института когато сега сж различни.

Ето — на есенъ трѣбва да се преиздава учебника на Атанасовъ. Защо да се търсятъ пари отъ частни фирми,

когато всички Български есперансисти могат да вземат участие въ това издаване, като влезътъ съ свой дѣловъ капиталъ въ коперацията, като дадатъ — тъй да се каже — пари въ заемъ, а ползата е за всички за Есперанто.

Това е начинъ за задружна работа. Защото тогава есперантскитѣ конгреси не ще бждатъ мѣсто за пререкания обиди и търсене виновни, а ще бждатъ истински очакванъ празникъ на есперантиститѣ, прослава на есперанто.

Трѣбва да направимъ корекция на миналото. И ще я направимъ. Защото насъ всички, ни свързва една обща идея, макаръ съ различно отношение къмъ нея. Направенитѣ грешки нека бждатъ урокъ, за да не се повтарятъ никога вече. Никога. И ние ще триумфираме.

Г. х. Георгиевъ — Враца

Защо не успѣва движението ни? ¹⁾

„Настоящето е точка, която отъ една край се пълни съ миговетѣ на прииждащето бждеще, а отъ другия безспиръ се разсипва въ бездната на миналото“ — е казано нѣкъде по белитѣ полета на една книга. Настоящето, което ние изживяваме е сжщо такава точка, отъ която сж се откъснали недавна 40 малки мига и сж се разсипали въ бездната на миналото. Повърнемъ ли се сега ди ги догонваме ще стигнемъ денътъ, въ който на бѣлъ свѣтъ се появи една малка книжка, чийто авторъ отпосле стана символъ на една идея — есперантизма — а неговото творение — въплотение на една дълго чувствана нужда — международния езикъ. Ще стигнемъ още и до блясъка на една огромна зелена звезда, която бѣ обляла тогавашния небосклонъ, за да възвести появата на новия отрокъ. И ако на ново тръгнемъ нанаядъ по тези 40 малки мига къмъ нашето време ще почувстваме какъ постепенно намалява нейния блѣсъкъ, до като стигнемъ до нашитѣ задимени дни, които изцѣло се силятъ да я погълнатъ. Да се злоупотрѣбвява съ дарбата на пророцитѣ не е хубаво, но менъ се иска да вѣрвамъ, че нейния блѣсъкъ ще наддѣлее надъ тази мрачина.

И ако ние не отиваме напредъ да предсказваме бждещето ще трѣбва да се повърнемъ малко назадъ, да видимъ онова, което е било въ миналото и преценявайки го да го съпоставимъ наредъ съ това, което е днесъ. Тази съпоставка ще ни даде известенъ изводъ, който ще има цена за насъ.

Връщането назадъ, обаче не искамъ да правя, за да погледнемъ какъ се е развивала идеята за международния езикъ, какъ тази идея е трѣбвало да пробива всички ония прегради, които сж се явявали на нейния пътъ, нито пъкъ да спомѣнавамъ преминавалитѣ вече въ архива на забравата въпроси — дали е необходимъ и възможенъ международния езикъ. Защото при огромния напредъкъ на човешката наука и култура, при тия бързи пътувания по суша, по вода и по въздуха и още по-бързи съобщения по телефони по телеграфи, а въ последно време и радио, при тези чести срещи между представители отъ всички народи и съсловия при тези интензивни международни служби въ наше време — съ една речъ при тези силно усложнени отношения между хората отъ всички краища на свѣта — да се отрича нуждата отъ международния езикъ е само една великолепна нелепостъ. Сжществуването на есперанто е най-красноречивия отговоръ на втория въпросъ — възможенъ ли е единъ такъвъ езикъ. Затова тези въпроси могатъ да се третиратъ вече като безпредметни.

Ако наистина има нѣщо ценно нанаядъ, което трѣбва да се повърнемъ да търсимъ, това не е разви-

¹⁾ Съ настоящитѣ бележки се открива само въпроса, който днесъ е една необходимостъ: — съ посочването и премахването на причинитѣ, които спъватъ движението ни ще се стигне до пълния му успехъ.

тието на идеята за международния езикъ, нито пъкъ начина, по който последния се е развивалъ — ценното за насъ въ това връщане ще бжде да видимъ начина на действие у първитѣ пионери, на които се е налагало просто да надживѣятъ приетитѣ образци на животъ и действие изъ които е било на него време твърде рискувано да се излезе. Защото покрай другитѣ пречки трѣбвало е да преодоляватъ и общата участъ на всѣко ново нѣщо — да бжде ухулено и осмяно. Въ това отношение сега сме отишли малко по-напредъ: последнитѣ години ако не ни дадоха други ценности, ни научиха поне да гледаме съ по-широкъ погледъ и съ по-малко съмнение въ новитѣ неща. Голѣмитѣ технически придобивки, които последната война ни даде и които въ миналото можеха само да се смѣтатъ за плодъ на богата фантазия, изиграха своята роля въ това отношение. И мисля, че за да се схване тѣхния начинъ на действие и се домогнемъ до онова, което се е явило като резултатъ на тѣхната дейностъ, не е необходимо да правимъ разкопки изъ разнитѣ исторически трудове и да се ровимъ изъ тѣхъ. Тази дейностъ ние ще намеримъ не по редовитѣ на разнитѣ трудове, а по-скоро, ако мога така да се изразя, ще я намеримъ между тези редове. Защото смятамъ, че идея за колосалното дѣло на Заменхофа, което той ни даде съ своята творба и идея за оная огромна работа, която е трѣбвало да полагатъ неговитѣ първи последователи не може да се придобие само по книгитѣ — тя трѣбва да се почувства. Нужно е да се пренесемъ, да се пренесе всѣки малко нанаядъ и да се вживѣе въ голямата радостъ, която сж изпитвали тези първи ратници, когато сж прѣскали новата свѣтлина. Нужно е да се изпита и почувства импулса, който ги е подтиквалъ къмъ работа, за да се схванатъ и оценятъ правилно добититѣ резултати. Нужно е най-вече днесъ да се почувствува този импулсъ, защото тъкмо той е, който ги отличава отъ днешнитѣ есперантисти т. е. отъ самитѣ насъ.

Характерното за менъ у тези първи ратници, това което ги отличава отъ насъ е, че тѣ сж изживявали нещата, въ сравнение съ насъ, по-стихийно. Влагали сж повече духъ въ работата си, вживявали сж се въ нея. И оная, който се е отдавалъ въ служба на една идея, каквато и да било тя и независимо отъ това дали подъ напора на младежки жаръ или здраво осъзнаване, който се е отдавалъ на една идея съ пълната си преданностъ, той ще може да разбере що значи да се влага животъ въ работата. Не смесвамъ това си разбиране съ *interna ideo*, защото за менъ не е необходимо да признавашъ тази вътрешна идея, за да работишъ съ усърдие за есперанто. И защото: да признавашъ вътрешната идея е едно, а да влагашъ повече животъ и всеотдайностъ въобщо въ своята дейностъ е друго. Тъкмо това второто намирамъ въ първитѣ наши съидейници — то е, което ги прави характерни за менъ и то е, което обяснява постигнатитѣ отъ тѣхъ резултати.

Съпоставимъ ли сега нашето време съ първитѣ години и насъ самитѣ съ първитѣ ратници, ще стигнемъ до първата причина, която спъва движението ни — ще стигнемъ до липсата на духъ въ нашата работа до липсата на животъ въ нея — неща които оказватъ силно влияние за неуспехътъ на движението ни. Незная дали съ други причини трѣбва да свързваме сжществуването на тази първа причина, но за сега тя е фактъ, който всеки може да констатира —: въ нашата работа нѣма оная елементъ, който по-рано е давалъ тласкъ на движението ни, нѣма животъ. За всичко днесъ се приказва съ равнодушие, ако не съ насмешка. И ако днесъ движението ни изживѣва застой до голяма степенъ този застой се дължи на равно-

душието, което е обхванало неговите хора — тяхното състояние се отразява и върху самото него. Минавам на друга причина. Ние знаем кога едно дѣло може да има голѣмъ успѣхъ, кога едно дѣло може да разчита на максимумъ разпространение — тогава, когато то се явява да задоволи нуждите не на отдѣлни личности и групи, а тия на болшинството хора. Защото успѣха, който можа да се добие въ единъ тѣсенъ кръгъ ще има временна трайност — докато съществува този кръгъ или група. И когато се появи на бѣлъ свѣтъ есперанто той не дойде да задоволи нуждите на нѣколцина или на известна група само, а нуждите на ония които никога не ще иматъ възможностъ да стигнатъ до другъ чуждъ езикъ. Вѣрно бележи Е. Privat: „когато пѣтувашъ нѣкъде можешъ да видишъ интересни неща, обаче хората които ще видишъ сж още по интересни, но да се разберешъ съ тези по-интересни същества можешъ само при съществуването на единъ международенъ езикъ, защото освенъ матерния до другъ тѣ не могатъ да се докоснатъ“. Но макаръ и да сж се минали 40 години отъ съществуването на есперанто той не е могаль да достигне до ония, които най-много се нуждаятъ отъ него — не е могаль да достигне до ония широки маси, които никога не ще иматъ възможността да научатъ другъ езикъ. У тѣхъ наистина не се е почувствувала нуждата още отъ единъ такъвъ езикъ, защото общото имъ изоставяне назадъ не имъ дава възможностъ да я почувствуватъ. Азъ ще се усъмня, обаче, въ успѣха, който нашата пропаганда може да има въ тази областъ, защото мисля, че съвсемъ отъ други край трѣбва да се почне работата, и ако споменавамъ тази като една отъ най-голѣмитъ причини за неуспѣха на есперанто правя го защото смѣтамъ че е дѣйствително така и че тъкмо тамъ той може да пожене най-голѣми успѣхи.

Драго Керела

Конгресни въпроси

Конгреса приближава. Конгреса на който се възлагатъ толкозъ въпроси за разрешение, толкозъ надежди за едно по-добро бждеще е предъ насъ. Конгреса, който ще трѣбва да си даде отчетъ за изживяното всредъ толкозъ бури, който да покаже начина за озониране тежката настояща атмосфера, ни зове!

А ще трѣбва ли да отидемъ ние неподготвени тамъ, безъ ясна смѣтка за онова, което е и което ще трѣбва да бжде? Нима ще трѣбва да се допусне едно инцидентно разглеждане на важни, съдбоносни дори въпроси? Би ли трѣбвало да се оставимъ да бждемъ отвлечени отъ потока на случайността.

Това не трѣбва да се допуска въ никакъвъ случай. Всички въпроси — е необходимо прадварително да бждатъ проучени отъ дружествата, отъ всѣки отдѣленъ есперантистъ. Нека всѣки, който ще посети конгреса да има ясна представа за важните въпроси.

Естествено е, че пързото дебатиране ще бжде въ връзка съ отчета, който Ц. К. ще даде. Но до тукъ не трѣбва да се спира. Необходимо е едно виране въ самия отчетъ, за да се извлекатъ отъ тамъ въпроситѣ, които ни интересуватъ. А за да се даде тая възможностъ Ц. К. възнамерява да отпечати въ отдѣлна брошура своя докладъ, като своевременно го разпрати на всички за разучване. По такъвъ начинъ на конгреса ще се явимъ съ една подготвеностъ.

Но, както вече споменахъ, не е достатъчно само едно удобряване или не доклада на Ц. К. Трѣбва да си повдигнатъ редица въпроси, разрешението на които е належащо.

Азъ тукъ ще нахвърлямъ нѣколко такива, които би трѣбвало да се иматъ предвидъ. Не спазвамъ реда на важността, на последвателността, защото това е въпросъ на подробности.

1. *На какъвъ езикъ да се разисква на конгреса.* Нѣма какъво да се скрива, че есперантиститѣ въ страната сж подъ сѣнката на подозрението. Основателно или не — това е другъ въпросъ. Но факта е неоспоримъ. Конгреса е, който удобрява или не известна дейностъ, той е и който чертае насокитѣ на бждната такава. Само въ него се изтъкватъ най-

добре целитѣ на есперантизма и срѣдствата за тѣхното постигане. Тамъ най-добре се вижда кои сж и какви сж есперантиститѣ. Ето защо налага се, щото въ пленума да се говори на български. Нека чуятъ онези неесперантисти, които ще присѣствуватъ на конгреса, всичко онова, което ще се каже. Азъ предполагамъ, че Л. К. К. ще покани, заедно съ другитѣ, и онези власти, които иматъ задачата да бдятъ за сигурността на страната. Нека и тѣ ни чуятъ. Ние нищо не криемъ, ние нищо не ще скриемъ. Има кжде да се употреби нашия есперанто: въ частните заседания на учителитѣ, писателитѣ и пр., при разнитѣ забавления, при разговоритѣ съ гостигѣ-чужденци и пр. Мисля, че съмъ ясенъ, за да не става нужда отъ повече обяснение.

Морално издигане. Независимо отъ другитѣ срѣдства въ връзка съ създаденитѣ условия ще трѣбва по начинъ най-категориченъ да се подчертае нашата пълна неутралностъ. И не само думи, но и дела.

Единъ обстоенъ рефератъ е необходимъ. Защото не е достатъчно ние да сме убедени, че Съюза, че Есперантизма е напълно неутраленъ, но това ще трѣбва да се изясни и на обществото.

3. *Мѣстото на центра.* Да се обмислятъ и изтъкнатъ всички мотиви за и противъ мѣстенето на Центра отъ София. Но да не се преценява положението и да не се взема решение подъ влиянието на чувства и на моментни настроения.

4. *Бюджетъ.* Да се създаде единъ реаленъ бюджетъ като се обмислятъ всички необходими за неговото реализиране. Съ ясна представа за настоящето и за нуждитѣ на бждащото ще трѣбва да се разреши въпроса.

5. *Организация.* Нерадостния фактъ отъ настоящата година ще трѣбва да ни стрестне. Не е скрито, че ние страдаме отъ една здрава организационна спойка. А който и да е Ц. К. би направилъ много, ако задъ себе си чувствува опората на организираниитѣ есперантисти. Това, отъ друга страна, не е отъ безъ значение и за обществото. А здравата организация сега е необходима по-вече отъ всекога. Ясно е защо. Въ връзка съ този въпросъ ще се разреши и въпроса за „разколничеството“, ако наистина съществува такава.

6. *Търговската страна.* Окончателно рѣшение за ликвидиране съ търговската дейностъ на Съюза. Този последния ще трѣбва да бжде само единъ идеенъ, организационенъ центъръ. Отъ тукъ произтича и следствието: кой ще трѣбва да се нагърби съ издаване средствата за пропаганда и задоволяване нуждите отъ есперантската литература. Въпроса за кооперацията стои откритъ.

7. *За списанието.* Обмисляне всички въпроси по начина за издаване и списването на съюзния органъ. Но най-важното е — намиране, осигуряване необходимитѣ средства.

Съдействици, обмислете горните въпроси заедно съ онези такива, които вие самитѣ бихте си поставили и нека на конгреса въ *Враца* имъ дадемъ едно истинско разрешение, разрешение, почиващо на разбирането на истински, вѣрни есперантисти.

Сплотени, организирани, неутрални ние, вѣрвайте, ще преодолѣемъ буритѣ и ще приближимъ нашето дѣло поблизу до желаното отъ всички ни положение.

Капитанъ Ст. Радевъ
Секретаръ на Съюза

15^a Bulgara Esperanto-Kongreso Vratza * 26—28 agosto 1928 * Vratza Kongresa Bulteno №3

Altsatataj gesamideanoj,

Nur du monatoj proksimume nin dividas de la dekkvina glora festo esperantista, kiam ni devas pruvi, en tiu-ĉi malfacila momento por Esperanto, al la tuta bulgara socio, ke Esperanto vivas kaj kreskas, ke nenia malluma forto kapablas ĝin sufoki, ĉar ni batalas por justeco sur la lingva kampo. Kaj despli glora kaj granda estos tiu-ĉi tago ĉar ni montros al niaj kontraŭuloj la utilecon kaj la forton de nia kara Esperanto. Sed rezultojn ni akiros nur per la komuna subteno de ĉiuj kunuloj, por kiuj Esperanto valoras, kiuj ĝin ŝatas. Kaj tiu-ĉi subteno estas la amasa partopreno en la kongreso.

Ĉu ni devas esti malfidela kaj malinda sekvantaro de niaj autaŭloj, kiuj dediĉis sian tutan vivon por venko de Esperanto? Ĉu ni devas resti kun fermitaj okuloj kaj ŝtopitaj oreloj kontraŭ la atakoj el ĉiuj flankoj? Ne! Ni devas uzi la okazon, kiu ne ĉiam trafas nin. Ni devas batali. Kaj la „pacaj batalantoj“ venkos, ĉar nia estas la vero, nia estas la justeco, nia estas la mondo. Neniu devas stari ekster la batalo. Per komuna klopodo ni atingos nian deziran celon.

La plej taŭga kaj granda ilo en tiu-ĉi batalo sendube estas nia kongreso, ĉar nur per ĝi ni povas vidigi al ĉiuj ke ni ne estas iu ajn sensenca amaso, kiu utopie perdas sian tempon, sed ke ni estas batalantoj por paco kaj amo. Nian helan tagon oni malheligas, nian rektan vojon oni embarasas, sed ni scias, ke nia estas la estonte o kaj la kongreso devas esti klara signo por venko kaj gloro, ĝusta pruvo pri nia movado.

Karaj gesamideanoj,

Decida estas la momento! Vi ĉiuj senescepte partoprenu ĉi-tiun gravan kongreson por helpi ne nur al Esperanto, sed ankaŭ al via propra afero, al via propra feliĉo. Kaj kiam oni vidas la justecon de nia penado, oni korektos siajn erarojn. Sed ni devas montri la forton! Ĉiuj al la kongreso! Sendu aliĝilojn! Vratza vin atendas. Lo-ko-ko faras grandajn pretigojn por akcepti la kongresanojn. Kaj peko estas por vi, se vi ne venas. Aliĝu kaj propagandu!

Informojn pri la aranĝoj vidu en la antanaj bultenoj.

Lo-ko-ko

Около конгреса

1. Въ днешния моментъ, по-вече отъ всѣкога, ще трѣбва да се манифестира нашата сплотеностъ, нашето мнозинство, нашата организираностъ. Нека на конгреса да се съберемъ колкото се може по-вече и да подчертаемъ нашата непоколебимостъ и нашата вяра въ бждещето въпреки всичко. А това изисква незабавното привързване къмъ конгреса. „Aliĝiloj“ бѣха изпратени съ „B. Esperantisto“, изпратени сж отъ конгресния комитетъ, изпрацатъ се и съ настоящия брой на списанието. Нека нито едно „aliĝilo“ не остане неизползувано.

2. Желателно е да се пжтува групово и съ знамена.

3. Направени сж постѣпки предъ надлежнитѣ мѣста за даване необходимия отпускъ на чиновницитѣ при държавнитѣ учреждения и за намалено пжтуване. За резултата ще съобщи чрезъ писма, чрезъ ежедневнитѣ вестници и по други начини.

4. Нека не се забравя, че съ намаление при пжтуването ще се ползватъ само онези, които притежаватъ членски карти. Нека се побърза съ изискването на такива отъ Съюза, като се внесе необходимата членска вноска: по 27 лева на членъ, а онези, които не се числятъ къмъ нѣкое мѣстно дружество да се запишатъ за членове на сборната група, като изпратятъ въ Съюза 50 лева — отъ гдето ще имъ се изпрати и членска карта.

Отъ Секретаря.

Новиятъ адресъ на капитанъ Ст. Радевъ е: с. Маренъ — Русенско, н-къ 1/20 погр. подучастъкъ.

Общи бележки

Eldona Societo Esperanto, Poŝta fako 698, Stockholm, Svedujo е издало две пощ. карти съ портретитѣ на Заменхофъ и Andreo Ĉe. Картичкитѣ сж луксозно издадени. Десетъ парчета струватъ 1'50 шв. фр. и се доставятъ отъ горния адресъ.

*

Universala Esperantista Pacifista Ligo моли всички есперантисти, които симпатизиратъ на пацифизма да се запишатъ за членове. Годишна членска вноска доброволна (най-малко 12 лв.).

Адресъ: Heinrich Michalek, Reichenberg, Lerchenfeldstr. 20, Ĉehoslovakio.

*

Отъ 31 юли до 2 августъ въ Хага (Нидерландия) ще се състои Международна Конференция на черквитѣ за общъ миръ. На конференцията ще говори Д-ръ Едмонъ Прива. Вѣроятно ще присжтствува и Махатма Ганди. Всички речи ще се превеждатъ само на есперанто. Издадена е програма на конференцията на френски, английски, нѣмски и есперанто.

*

De 23 junio ĝis 31 Aŭgusto j. k. la konata urbo Graz festos sian okcentjaran ekziston. Por la festoj estas aranĝataj jubilea ekspozicio pri Energi-produktado, Ekspozicio de Belartoj, Muzik-kaj Teatro-Festoj, Sportfestoj, Kongresoj. Por tiu celo estas eldonita ilustrita folio, kiu estas sendata senpage al ĉiu, kiu sciigos sian adreson al Karl Bartel, Schönaugasse 6, Graz, Austrio.

*

Испанскиятъ седмиченъ вестникъ „Las Noticias“ дава редовни съобщения за есперантското движение въ цѣль свѣтъ. Въ броя отъ 17.VI. 1928 г. сж помѣстени съобщения за есперантското движение въ България.

У Е А.

Годишникътъ на У Е А вече се разпраца на членоветѣ. Тази година той е по-голѣмъ и поинтересенъ отъ миналитѣ. Есперантистъ, който нѣма на ржка тая книга, никога не може да усети силата на есперантското движение и неговата многостраностъ. А за да го има единъ есперантистъ трѣбва само да се запише за членъ на У Е А; членски вноски (безъ абонаментъ) за година е 100 лв., срещу които се получава годишникътъ, а самъ по себе си той струва много повече.

У Е А издаде книгата „Nector Hodler kaj lia verko“ — биографията на тоя знаменитъ есперантистъ и отборъ негови статии, които заслужаватъ да се прочетатъ отъ всѣки единъ есперантистъ.

Чрезъ Libroservo de У Е А скоро ще започнатъ да се разпространяватъ и българскитѣ есперантски издания. По тоя начинъ тѣ по-лесно ще проникнатъ въ всички страни на земята.

Виждали ли сте Respondkupono de У Е А? — Това е есперантската банкнота, приемана отъ всички есперантски книжарници.

SCIIGOJ — ВЕСТИ

1. Съ писмо № 1638 отъ 27 юни н. г. Министерство на Войната съобщава, че за отпуски по случай конгреса, членовете, служащи по военното ведомство, следва да се обърнатъ къмъ съответнитѣ си началници въ частитѣ и учрежденията (справки окръжното отъ Министерство на Войната подъ № 963 отъ 1926 год.),

2. Съ окръжно подъ № VII—41—751 отъ м. юни Главната Дирекция на желѣзницитѣ и пр. разрешава пжтуване по ценитѣ на намалената тарифа за конгреса въ Вратца. —

*

Нека всички дружества и отдѣлни есперантисти побързатъ съ изпращане статистическитѣ сведения, съгласно въпросницитѣ публикувани въ бр. 7 на „Bulg. E-sto“. Да се изпращатъ направо на Мих. Шекерджиевъ, „х. Димитръ“ 37, Варна.

За пострадалиятъ

1. Esperanta klubo en Ljubljana съобщава че е внесла 100 динари въ комитета при люблянската община, която събира помощи за пострадалиятъ при земетърса. Едновременно, като ръководенъ клубъ въ Словения е изпратилъ на всички словенски клубове окръжно, съ което съобщава за позива на бълг. Есперантски Съюзъ и ги подканя да събиратъ помощи.

2. Еспер. д-во въ Logatec е внесло 100 динара въ редакцията на в „Jutro“ и 60 динара на в „Slovenec“ въ Ljubljana за пострадалиятъ —

3. Д-во Schweiker 166'65 лв.
4. Н. Вокневиѣ, Oslo 183'80 „ (5 шведски крони)
5. Esperanto-grupo „Verda Stelo“, Hamburg. 331.26 „ (10 зл. герм. м.)
6. Esperanto-grupo, Bingen 496'80 „ (15 R. M.)
7. Th. Degen, Germanio 331'20 „ (10 R. M.)
8. A. Nicolle, Francio 50'— „
9. Rugolf Glabian Wien 80'— „
10. Есп. д-во, Рахово 300'— „
11. D-ro Blassberg, Krakow 138'— „ (1 доларъ)
12. T. E. K. A (Tutm. Esp. Kuruc. Asocio) 552.— (4 долара)

13. Akademia Esperantista Rondo въ Warszawa е далъ специаленъ концертъ въ полза на пострадалиятъ отъ земетърса въ България. Прихода отъ 502 злоти е препратенъ на полската легация въ София чрезъ „Полския комитетъ за подпомагане на пострадалиятъ отъ земетърса въ България“.

14. U. E. A. 1000'— лв.
15. Esp. Klubo. Praha 80'— „
16. Doktorino Fomina M. Batum 414'— „ (3 долара)

Събранитѣ до сега суми сж внесени въ Дирекцията за П. П. отъ земетърса срещу квитанции № № 972, 523, 1760 и 2083.

Дирекцията съ писмо подъ № 819 отъ 19 юний 1928 г. чрезъ Съюза отъ името на пострадалиятъ изказва сърдечни благодарности на дарителитѣ.

Наши покойници

1. Проф. Шишмановъ (вижъ първа страница).
2. На 28 т. м. на 32 год. възраст се е самоубилъ бившиятъ председател на Есп. д-во въ гара Папазлий съид. Запрянь Анг. Ташевъ. Нашитѣ съболезнования къмъ опечаленитѣ.

Фондъ „Savo“

Отъ бр. 8 на В. Е.		13367— лв.
Дим. Илиевъ,	с. Кюприя	20 — „
Ив. Петковъ	„ „	20 — „
Ат. Даровъ	„ „	10 — „
Ник. Антоу	„ „	10 — „
Р. Драндийки	„ „	15 — „
Мар. Славовъ	„ „	20 — „
Фил. Димитровъ	„ „	5 — „
Т. К. Узунова	„ „	20 — „
Ст. Драгулевъ	„ „	10 — „
Б. Лалова	„ „	20 — „
К. Ст. Костадиновъ	„ „	10 — „
Ст. Продановъ	„ „	10 — „
Ап. Ст. Поповъ	„ „	5 — „
Дим. Дролчевъ	„ „	10 — „
Андрей Неновъ	„ „	10 — „
Янко Грудовъ	„ „	5 — „
Ник. Николовъ	„ „	10 — „
Вида Браjkова, с. Сарж-Муса	„ „	10 — „
Стеф. Атанасовъ	„ „	10 — „
Горо П. Горовъ	„ „	10 — „
Георги К. Милевъ	„ „	10 — „
Жечка Петкова	„ „	10 — „
Мария Добрева	„ „	10 — „
Дим. Свириякинъ	„ „	10 — „
Асенъ Стефановъ	„ „	10 — „
Мара Драгулева с. Кюприя	„ „	20 — „
Рале Бояджиевъ, м. Перникъ	„ „	20 — „
Ник. Гоевъ, с. Баланово	„ „	20 — „
Бачо Шоповъ, с. Пелишатъ	„ „	20 — „
Тодора Т. Минкова, с. Сарж-Муса	„ „	10 — „
Есперантското Дружество с. Любленъ	„ „	150 — „
Д-ръ Паскалевъ, Ямболъ	„ „	100 — „
Курти Ивановъ	„ „	50 — „
Дим. Галоневъ	„ „	20 — „
Христо Марковъ, Ангора	„ „	20 — „
Есперантско Дружество с. Хайрединъ	„ „	200 — „
Събрани отъ еспер. при Държавн. Търговска Гимназия, Свищовъ	„ „	270 — „
Еспер. д-ство „Albatro“, Варна	„ „	100 — „
Внесени отъ г. Долапчиевъ, Варна	„ „	30 — „
Еспер. д-ство „Verda Ondeto“ Созополъ	„ „	66 — „
Ив. Сарафовъ, с. Големо Село	„ „	19 — „
Стоянъ В. Апостоловъ, с. Кирилово	„ „	50 — „
Еспер. д-ство „Kulturo“, Пловдивъ	„ „	335'50 „
Хр. Ив. Пърлевъ, Тетевенъ	„ „	50 — „
Георги Долапчиевъ, Варна	„ „	112'50 „
Георги Хр. Вълковъ, Борисовградъ	„ „	10 — „
Еспер. Дружество, Рахово	„ „	50 — „

Всичко до 25 юни т. г. 15.387— лв.

Tra la Pedagogiaj Parlamentoj № 2/3 de Internacia Pedagogia Revuo, raportas pri ĉefkunvenoj 1927 de 17 instruistaj asocioj en 13 diversaj landoj.

Havebla per 2 respndkuponoj ĉe M. Geldberg, Leipzig, S. 3, Frehburgerstr. 68.

La adreso de la Esperantista grupo en Angora estas: Poŝtkesto 255 — Esperanto, Angora, Turkio Korespondemuloj, skribu!

S-ro Mikaelo Sannikov, Sovet-unio, Vjatskaja gub., Vjatskij ujezd, selo Voŝgali, deziras korespondi pri ĉiuj Vivdemandoj. Respondos ciam.

Dek kvin lernantoj deziras korespondi en esperanto per. L., P. K. J. Adreso: „Verda Ondeto“, Fiŝkaptista lernejo, Sozopol.